

Kommission med det Formaal at undersøge Sparekassernes Forhold og Stilling og gjøre Forslag til Ordningen af disse Forhold ved Lov. Det er allerede en rum Tid siden, at denne Kommissions Arbejde er forelagt Regjeringen; naar jeg nu først fremkommer med Lovforslag, saa ligger det tilbøds deri, at der har været en Mellemtid, hvor det ikke har været muligt; men jeg har ogsaa ønsket at benytte de Anvisninger af Vægt og Betydning, som den offentlige Diskussion over dette Emne kunde give. Sparekassekommissionens Betænkning gik i det Væsentlige ud paa, at det ansaas efter Omstændighederne for uforvarligt længer at opsætte den nærmere Ordning af disse Forhold. De Undersøgelser, der foretoges, og de Oplysninger, der vare indhentede fra Sparekasserne, have nemlig vist, at Sparekassernes Tilstand, i det Mindste hvad en stor Del af dem angaar, ikke var saa betryggende, som man i Almindelighed havde antaget, at det navnlig skortede paa en tilstrækkelig Reservesfond, hvilket i dette Tilfælde har saa meget større Betydning, som Sparekasserne ikke yde de Indstyndende nogen reel Sikkerhed, men den eneste Sikkerhed, der ydes dem, ligger i Bestyrelsens Paalidelighed og Dygtighed. At der jo, uagtet al anvendt Forsigtighed og Omhu, kan indtræde Tab ved Udlaan eller ved Nedgang i Priserne paa Aktiver, er jo klart, og i saa Tilfælde har man ikke Noget til Hjælp til at erstatte det lidte Tab, naar man ikke har en tilstrækkelig Reservesfond. Det viste sig ved Kommissionens Undersøgelser, at der var en Reservesfond, der maatte ikke en Gang naaede $4\frac{1}{2}$ Procent af Indskuddene, men Sparekassekommissionen har ment, at der, henført til de Forhold, jeg nylig berørte, burde opspares en langt større Reservesfond end denne. Jeg maa desuden fremhæve, at den opsparede Reservesfond var meget ulige fordelt. Medens de ældre, gennem lang Tid virkende Sparekasser havde forholdsvis noget større Reservesfond, var der blandt de senere oprettede Sparekasser dem, der saa godt som ingen Reservesfond havde. — Dertil kom, at Sparekassernes Aktiver ikke altid svarede til de paalydende Summer. Der har navnlig i de senere Aar været en Nedgang i Prisen paa Papirer, som heller ikke har været uden Betydning for Sparekasserne, og naar dertil kommer, at en stor Del af de Bygninger, som Sparekasserne under de meget heldige Konjunkturer i de senere Aar havde opført, vare førte til Bogs med forholdsvis temmelig betydelige Beløb, fremgik det deraf for Kommissionen, at Sparekassernes Stilling ikke overalt var saa betryggende, som det var ønskeligt, og at der var Anledning til nærmere at overveje, hvad der kunde gjøres til Sikkring i saa Henseende. Den Stilling, hvori nu Sparekasserne i det Hele taget befindes sig, og de mindre tilfredsstillende Forhold paa enkelte Steder have i det Væsentlige deres Grund deri, at man for en stor Del af Sparekassernes Ved-

kommende i Konkurrence med Bankerne har ladet sig føre til at give en høj Indskudsrente. Det er kommet dertil, at enkelte Sparekasser endog have givet en Indskudsrente af $4\frac{1}{2}$ —5 pSt. Naar en Sparekasse giver Indstynderne en saa betydelig Rente, følger deraf, at man i Anstængelsen for at tilveiebringe de fornødne Midler til Udredelsen af denne Rente i Forbindelse med Administrationsomkostningerne — at samle Reservesfond kan der under saadanne Forhold ikke være Tale om — har maattet indlade sig paa en Anbringelse af Midlerne, der ligger langt udenfor Sparekassernes egentlige Formaal, og som naturligvis har til Følge, at den Sikkerhed, der gives, staar i omvendt Forhold til Rentens Høide. At man ikke kan have stor Rente og fuld Sikkerhed paa een Tid, er vel afgjort. Der er egentlig efter Sparekassekommissionens Mening den virkelige Grund til den mindre gunstige Stilling, som adskillige Sparekasser nu befindes i, og det er derfor ogsaa et Forslag fra Kommissionen, som den tillægger særdeles Vægt, at der bliver sat en Grændse for, hvad Sparekasserne maa give Indstynderne i Rente. Af andre Foranstaltninger, som Sparekassekommissionen har foreslaaet, er ogsaa den, at man maa forsøge at formindste Udgifterne ved noget at indskrænke Omkostningerne ved Administrationen, f. Ex. ved kun at give Lønninger til dem, der virkelig have noget Arbejde, medens man maa forlange, at en stor Del Mænd, som ellers blive anvendte som Sparekassestyrelse eller Direktion eller lignende, maa betragte det som en Gressag at udføre disse Arbejder uden Bederlag. Sparekassekommissionens almindelige Udtalelser og Syn paa denne Sag deles væsentlig af Arbejderkommissionen, og Regjeringen kan ogsaa tiltræde, hvad der i saa Henseende er udtalt; navnlig kan man ogsaa slutte sig til den Udtalelse af Sparekassekommissionen, at, da Sparekasserne ere opstaaede ved privat Initiativ og hidtil i det Hele taget kunne siges at have virket med fuld Tillid og paa en heldig Maade, bør Regjeringen ikke gribe ind i deres Styrelse og hele Forhold paa anden Maade, end det er nødvendigt for at fikke Sparerne Tilfredsstillende af deres opsparede Midler. Ved Sparekassekommissionens Forslag var der givet en hel Række af detaljerede Bestemmelser om Bestyrelsens Sammensætning, Maaden, hvorpaa Midlerne skulle anvendes m. m. Regjeringen har troet, at det ikke vilde være heldigt at optage disse mange detaljerede Bestemmelser i selve Lovforslaget, idet man ønskede at give Bestyrelserne en større Indflydelse paa Indholdet af de Regler, hvorefter Sparekasserne skulle ledes, og fordi man derhos fandt det meget vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at give Bestemmelser, som ere i lige Grad anvendelige for alle Sparekasser. Det ligger allerede i den Kapital, hvormed Sparekasserne virke, at deres Forhold og Virkemaade